

وصف محبوب از لسان محبوب

توصیف هر شخصیتی نسبت به مقام و موقعیت و مواضع اشخاص متفاوت و همچنین به همان میزان دشوار یا آسان می باشد، در وصف وجود نازنین و گرامی امام معصوم(ع) نیز این مسأله صادق است و نسبت به میزان معرفت و انس با این بزرگواران میتوان آنان را به وصف کشید. اما اگر کلامی از خود بزرگوارشان در توصیف مقام امامت باشد، چنین وصفی حقیقتاً ناب و بی اغراق و اشکال خواهد بود. یکی از این موارد که از طرف خود معصوم توصیف انجام یافته، بیان رسا و شیوای امام رضا(ع) در مورد امامت است. ایشان چنین شخص امام را توصیف می فرمایند:

«الامام واحد دهره، لا یدانیه احد و لا یعادلہ عالم و لا یوجد منه بدل و لا له مثل و لا نظیر مخصوص بالفضل کله من غیر طلب منه له و لا اکتساب، بل اختصاص من المفضل الوهاب. فمن ذا الذی یبلغ معرفه الامام او یمکنه اختیاره؟! هیهات هیهات، ضلت العقول و تاهت الحلوم و حارت الالباب و خستت العیون و تصاغت العظماء و تحیرت الحکماء و تقاصرت الحلماء و حصرت الخطباء و جهلت الالباء و کلت الشعراء و عجزت الادیباء و عییت البلغاء عن وصف شان من شانہ او فضیلہ من فضائله و اقرت بالعجز و التقصیر، و کیف یوصف بکله او ینعت بکنهه؟!».

امام یگانه دهر است که کسی بن مقام قرب او راه نمی یابد و دانشمندی است که در علم خود او را ترازوی نیست و جانشینی برایش یافت نمی شود، مثل و مانند ندارد و تمامی فضائل را به خویشتن اختصاص داده که هرگز آنها را از جایی و از کسی اکتساب ننموده بلکه عنایتی مخصوص از جانب خداوند صاحب فضل و بخشنده است. پس چه کسی را یارای دستیابی به کنه صفات او و انتهای معرفت و شناخت اوست و یا برای چه کسی امکان انتخاب امام وجود دارد؟! هیهات، هیهات! خردها دروادی عظمت امام گمراه، عقلها سرگردان، اندیشه ها حیران و چشمها از دیدن حقیقت او ناتوانند. در برابر او بزرگان احساس کوچکی، حکما احساس تحیرو خردمندان ابراز قصور می کنند. گویندگان در تنگنای معانی گرفتار و اهل بصیرت درباره آنان نادانند و شاعران و ادیبان و بلیغان به لکنت افتاده اند. تمامی اینان کوچکتر از آنند که بتوانند حتی شانی از شئون و فضیلتی از فضائل او را بیان کنند و از این رو به عجز و ناتوانی خویش معترف اند. پس، چگونه می توان تمامی ابعاد شخصیت گرامی اش را توصیف و یا کنه

(اطوار وجود) او را تعریف نمود؟! بنا بر این، جمال و دلرایی محبوبهای ما - یعنی ائمه صلوات الله عليهم اجمعین - در مقایسه با زیبائی تمامی مخلوقات، بی انتها و باذن الله و قدرته سر سبد گلهای آفرینش اند. و در زیبائیهای سیرتی و صورتی سر آمد دیگر مخلوقات بوده، گوی سبقت از همگان ربوده اند.